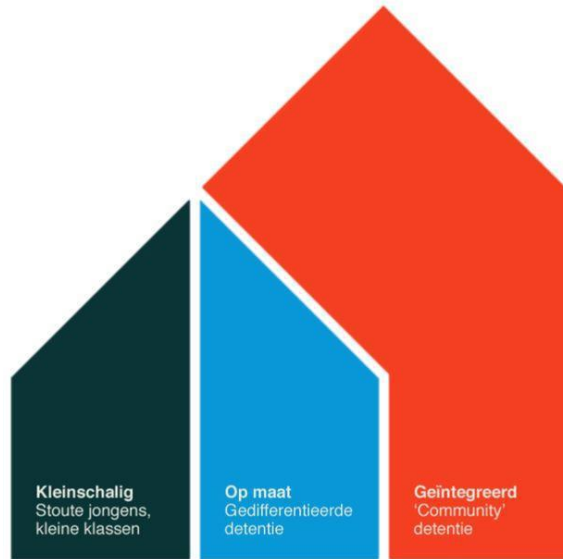

Jaarverslag de huizen 2018

de huizen

toekomst- en oplossingsgerichte strafuitvoering

2018 was een vruchtbaar jaar. In België werden de eerste stappen gezet om de transitiehuizen in de praktijk te brengen en het concept van 'loopplankhuizen' werd gelanceerd, dat zijn detentiehuizen voor jongvolwassen gedetineerden.

Maar ook in andere Europese landen werden dit jaar belangrijke stappen ondernomen. Samen met partnerorganisaties uit België, Frankrijk, Nederland en Portugal bereidde De Huizen de lancering van de Europese beweging RESCALED voor, die alle gevangenen in Europa wil vervangen door kleinschalige detentiehuizen die gedifferentieerd zijn en ingebed in de samenleving.

TRANSITIEHUIZEN

Drie concrete stappen richting transitiehuizen

1. De Huizen werd gehoord in de Commissie Justitie

Op 25 april 2018 werd vzw De Huizen gehoord in de **Commissie Justitie** van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, in het kader van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen in strafzaken, met de wetswijzigingen inzake transitiehuizen.

2. Wetswijziging voor 'plaatsing in transitiehuizen' werd gestemd

Op 28 juni 2018 werd de 'wijzigingen van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten' waaronder de invoeging van een **Hoofdstuk II bis. Plaatsing in het transitiehuis** gestemd in de kamer. Deze wijzigingen zijn in werking getreden op 8 juli 2018. Dit betekent dus dat het wettelijk is mogelijk gemaakt om transitiehuizen op te starten.

3. Oproep gelanceerd voor kandidaten voor de uitbating van transitiehuizen

De federale overheidsdienst justitie lanceerde een **oproep voor de uitbating van transitiehuizen**. De eerste stap in de noodzakelijke en totale hervorming van ons detentiesysteem werd concreet. Aan beide zijden van de taalgrens meldden zich kandidaten. De Huizen werd door enkele kandidaten gevraagd om hun dossiers in te lezen en advies te formuleren. In 2019 communiceert de minister welke kandidaten een transitiehuis kunnen uitbaten.

LOOPPLANKHUIZEN

Een eerste Belgische stap in de realisatie van de grote penitentiaire hervorming komt er binnenkort in de vorm van transitiehuizen. Maar daarbij kunnen we het natuurlijk niet laten. We roepen de volgende regering op om detentiehuizen voor **first offenders tot 25 jaar** te creëren zodat zij hun voorhechtenis of straf niet in gevangenissen moeten ondergaan, maar in een omgeving die het vertrouwen in een haalbare toekomst opbouwt. Noem het **loopplankhuizen**.

“Wij vragen de volgende federale regering werk te maken van loopplank-huizen waar 18-25 jarigen een straf of een maatregel kunnen uitzitten. Waar beroep gedaan wordt op hun verantwoordelijkheid, maar tevens een brug gebouwd wordt tussen hun veelal problematische leefsituatie (woonst, werk, opleiding, netwerken, psychische problemen..) en hun toekomst.”

Hans CLAUS

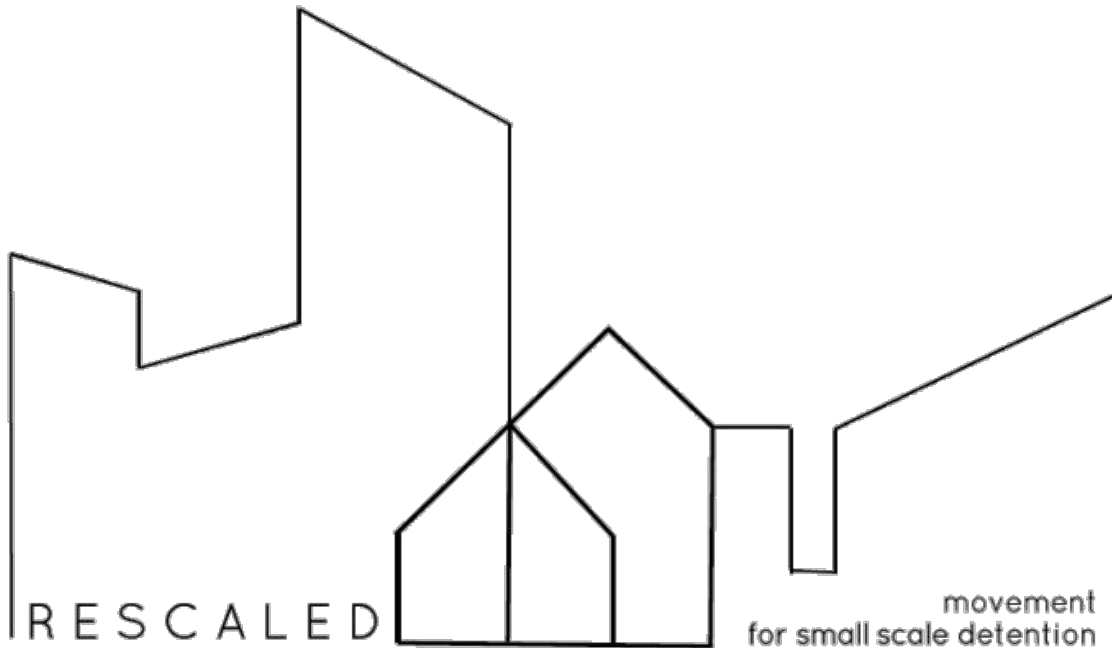
De plenaire werkgroep schreef een **memorandum**. Vrijwel alle aangeschreven politieke partijen integreren het (of onderdelen ervan) in hun programma voor de komende verkiezingen.

Er werden 4 sub-werkgroepen (begeleiding, infrastructuur, communicatie, populatie) opgericht die in het najaar van 2019 een **aanbevelingsnota** de wijde wereld willen insturen met als doel om snel werk te maken van loopplankhuizen.

EUROPESE BEWEGING 'RESCALED'

“the next big thing will be
a lot of small things”

Eind 2017 nam De Huizen het initiatief om een internationale beweging op gang te trekken: de **European Movement for Small Scale Detention**. Deze beweging kreeg in 2018 verder vorm. Partners uit vier verschillende landen sloten zich aan, de beweging kreeg een website en twitter-account en de eerste RESCALED conferentie werd voorbereid. Daarnaast werd een subsidieaanvraag geschreven om RESCALED ook financieel meer mogelijkheden te geven.

De **missie** van RESCALED is dezelfde als die van De Huizen maar dan op grotere schaal: alle gevangenen in Europa moeten vervangen worden door kleinschalige detentiehuisen die gedifferentieerd zijn in beveiligingsniveau en in hun hulp- en dienstverleningsaanbod zijn en die ingebed zijn in de samenleving.

www.rescaled.net

rescaled@dehuizen.be

[@Rescaled_mov](https://twitter.com/Rescaled_mov)

EUROPESE BEWEGING 'RESCALED'

De huidige partners van RESCALED zijn :

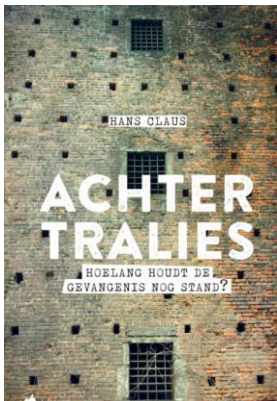

SENSIBILISERING

De Huizen kreeg de **prijs voor het meest verdienstelijke criminologisch project** van de Vereniging van Afgestudeerde Leuvense Criminologen (VALC)

In zijn boek 'Achter tralies – Hoe lang houdt de gevangenis nog stand?' brengt Hans Claus het verhaal van De Huizen op een persoonlijke manier. Het boek werd in 2018 gepubliceerd door Borgerhoff & Lamberigts.

De Huizen speelde ook dit jaar een zeer actieve rol in het **publieke debat** rond detentie, met onder meer opiniestukken in De Morgen ([Transitiehuizen zijn nog maar een begin](#), [Te veel mensen gaan verloren in de gevangenis](#)), interviews in [Primo](#), [Dag Allemaal](#), [Kerk & Leven](#), [Humo](#), [Knack](#), [Het Laatste Nieuws](#), en was te horen op Radio 1 (in [De Ochtend](#) en [Interne Keuken](#)). Ook anderen verwijzen steeds vaker naar De Huizen in hun opiniestukken of interviews.

De Huizen nam in 2018 ook deel aan **panelgesprekken, studiedagen en lezingen in binnen- en buitenland**: Debat “La prison et la ville” (Liège), Debat over kleinschalige detentie aan de UGent (Gent), Frans nationaal colloquium over re-integratie na een gevangenisstraf van “La Fraternité des prisons Le Bon Larron” (Parijs), Rondom Prison, Vrijheidsberoving anno 2018 (Kortrijk), “Ondernemerschap bij de re-integratie van jonge ex-gedetineerden” (Parijs), Reflectiedag van Farapej, “Gevangenen vandaag en morgen: van de werkelijkheid naar een gevangenis utopie” (Parijs), Festival van de Gelijkheid ‘Minder Tralies, meer mens? Gevangenissen van de toekomst (Gent), Trefdag van Moderator (Leuven), debat bij Vormingplus (Leuven), debatten van UPV ‘Wat doet de gevangenis met een mens?’ (Gent en Vilvoorde)

SENSIBILISERING

Met onze **'Huizen on Tour'**, een avondvullend programma, willen we het maatschappelijke draagvlak creëren dat nodig is om detentiehuisen in de praktijk te brengen.

Verschillende sprekers belichten het concept van De Huizen vanuit hun eigen perspectief als criminoloog, psycholoog, architect, advocaat, bemiddelaar of ervaringsdeskundige. Marijn Devalck zorgt voor 'jailsongs' en modereert het gesprek met het publiek. In 2018 vonden er drie edities plaats: in Zottegem, i.s.m. Huis van de Mens Zottegem, in Anzegem i.s.m. gemeente Anzegem, de cultuurraad en de gezins- en welzijnsraad en in Brussel, i.s.m. Huis van de Mens Brussel, Oudstudentenbond V.U.B., de Stichting voor Morele Bijstand aan Gevangenen (SMBG) en Uitstraling Permanente Vorming.

De Huizen wil ook jongeren informeren, interesseren en sensibiliseren. Studenten architectuur van de UHasselt zorgden ook dit jaar voor nieuwe maquettes en verschillende studenten criminologie en sociaal werk schreven hun master- en bachelorproeven over De Huizen. Voor leerlingen van de derde graad van het secundair onderwijs wordt er een lessenpakket ontwikkeld over De Huizen

VOLGENDE STAPPEN

2019 wordt het jaar waarin de eerste detentiehuisen realiteit worden: er komt een **pilootproject transitiehuisen** in Vlaanderen en een in Wallonië. En ook de volgende stap wordt verder voorbereid. Verschillende werkgroepen gingen aan de slag om detentiehuisen uit te werken voor de doelgroep van **18 tot 25-jarigen** en zetten dit werk verder in 2019. De politieke wereld reageert gunstig. Wij zetten er alvast vol op in om na transitiehuisen ook deze detentiehuisen in de praktijk te brengen.

In 2019 wordt **RESCALED** officieel 'gelanceerd'. Op 10 april organiseren we een conferentie aan de VUB met praktijkmensen, beleidsmakers, academici en journalisten vanuit heel Europa, en op 11 april worden de conclusies van deze conferentie formeel overhandigd aan Europese beleidsmakers, onder wie enkele Europarlementariërs en onze Belgische minister van Justitie Koen Geens.

We blijven het gedachtegoed verspreiden en een draagvlak creëren in binnen- en buitenland. Onze **Huisen on Tour** zal ook in 2019 het brede publiek verder informeren en engageren.